

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR:

Egész évre . . . . . 2 frt
Fél évre . . . . . 1 „
Vidékre egész évre 60 krajzárral több.

Hirdetés árak egyezség szerint. — Nyilttér sora 10 kr.

Felölös szerkesztő:
THANGYULA.

Kiadó és laptulajdonos:
SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Széchenyi-utca 1813. szám.
Minden lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény
ide intézendő.

A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.
Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdében

Olvasóinkhoz!

A „Debreczeni Lapok“ jelen számával ismét egy negyedévet fejezett be. Fennállása óta mindfokozottabb mérvben bírja a közönség bizalmát s ma már igazán díszes phalanx csoportosul lobogója alá.

Ebből a nagy, ebből a rokonszenves pártoláshoz erőt merítettünk arra a nemes küzdelemre, amelyet kifejtettünk s továbbra is kifogunk fejteni.

A „Debreczeni Lapok“ mint eddig, úgy továbbra is hí tükre lesz a hét eseményeinek, gondoskodik arról, hogy a család minden tagja megtalálja benne a szóra-koztató, ismeretterjesztő olvasmányt. Hangzatos ígéretek a negyedév küszöbén nem teszünk, mert azzal, amit olvasóink pártoláshoz szemben kifejtteni s megteremteni akarunk, meglepetést szántunk mindazoknak, kik bennünket munkásságunkban támogatnak s támogatnak.

A „Debreczeni Lapok“ városunk és vidékén oly elterjedtségnek örvend, aminél hetilap ma alig dicsekedhetik. Azt bizonyítja ez, hogy egy lelkes csoport megértette ami törekvésünk hangját és szívesen sorakozik a jóügy érdekében kibontott lobogónk alá.

A „Debreczeni Lapok“, amely minden héten vasárnap reggel, gazdag tartalommal jelenik meg, a legolcsóbb és legelterjedtebb hetilapja városunknak. Most, az új évnegyed küszöbén midőn előfizetőink további szíves pártfogását kérjük, egyben

tisztelettel jelentjük ki, hogy alantírott kiadóhivatal a hó bármely napjától elfogad előfizetéseket:

Előfizetési ára:

Félévre . . . . . 1 frt. —
Negyedévre . . . . . 50 kr.
Vidéki előfizetés díja egész évre 60 kr.rral több.

Tisztelettel:

A „DEBRECZENI LAPOK“

szerkesztősége és kiadóhivatala;
Debreczen, Széchenyi-utca 1813.

Álakítsunk humánus egyesületet.

Arról vettünk hírt, hogy mozgalom indult meg, amelynek humánus, nemes célja van. Létesíteni, felállítani egy egyesületet a szegény gyermekek felruházása azok iskoláztatása céljából. Ez a mozzanat adja kezünkbe a tollat, hogy e tárgyra nézve véleményünket mi is elmondjuk.

A figyelmes szemlélő tapasztalhatja, hogy Debreczen város évi költségvetésében mily nagy összegekkel szerepelnek a közegészségügy érdekében tett kiadások. És mégis kevés körültekintés mellett mindig láthatunk itt is, ott is felmerülni olyan dolgokat, a minőknek ilyen hatalmas és gazdag városban nem volna szabad előfordulni. S ez onnan van, hogy a város nem képes nagy erőmegfeszítések árán sem eleget tenni minden követelményeknek. Hát más városok hogyan tudnak eleget tenni?

kérdezhetné valaki. Más városokban vannak és pedig nem csekély számmal olyan tényezők, a melyek a város előljáróságát egyik vagy másik irányban való munkájában támogatják. Ezek a humánus egyesületek.

Hiszen Debreczenben is van valami huszonöt különféle egyesület. Vannak szép számban, de ezek mind csak szakegyesületek. Egyik sem öleli fel úgy, olyan általánosságban a társadalom összes rétegeit, mint kellene, különösen az ilyen humánus egyesületeknek. De meg az ilyen egyesületek nem általános, hanem mondhatni magánérdekű célok elérése végett alakulnak. Nem tudunk felmutatni egy olyan egyesületet sem, melybe való belépésünk által, ne a magunk szórakozására, kényelmére, saját erőnk fejlesztésére lépnénk be, nem találunk városunkban olyan egyesületet, mely valami más általános célt, mások érdekét mozdítaná elő, minő például a szomszéd Nagyváradon a koldus és gyermekápoló-egyesület. Épen ilyen irányú, hasonló célért küzdő egyesület létesítését kívánná városunkban is azon sok szegény, gyenge gyermek sanyarúsága, ki a gyermek-elhalálozási statisztika annyira rémitő számait növelik.

Mennyire előbb van e tekintetben a szomszéd Nagyvárad, hol nemrég szenteltek fel egy új koldus-ápoló és gyermek menedékházat. S bizonyára az ilyen épületeket éveken át fentartó egyesület áldásos működésének nagy része van abban, hogy Nagyváradon a gyermekek egészségi álla-

A „DEBRECZENI LAPOK“ TÁRCÁJA

Emlékvers.

B . . . I . . . emlékkönyvébe.

Képzetelem, lángra gyuladt vágyam
Mért szálltok a csillagokra fel,
Most, mikor a csillagok futása
Merengő fény mítsem érdekel?
Jobb nekem most itt a földön élni,
Hol reményem új csillagra gyul,
Mint borongva égre szálljak, honnan
Még a legszebb csillag is lehull!

Nádasy József.

Nem mindennapi eset.

— Barátom! Még ilyen nem történt velem, — rontott be hozzám a minap az én szeleverdi Béla barátom.

— Halljuk az esetet? — kérdeztem én teljes nyugalommal. Hozzá vagyok már szokva, hogy Bélával mindennap történik valami a milyen még nem történt vele

— Ismétlem, még ilyen nem történt velem, — folytatta ő tovább, miközben bele vágta magát egy kevésbé kényelmes karos-székebe.

— Beszélj hát, mert még kíváncsivá teszel!

— Ismered a kis Sturmét?

— Nem!

— Barátom! Micsoda asszony! De micsoda asszony!

— Barna?

— Szőke; inkább arany szín! A szemem . . .

— Kék!

— Dehogyan! Fekete! Épen ez az! Imádom a fekete szemű szőke asszonyokat!

— Meg a kékszemű barnákat!

— No azokat is!

— Sőt hasonló szerencsében részesülnek a fekete szemű barnák, meg a kék szemű szőkék is!

— Nem tagadom, néha napján tetszetek azok is!

— És most?

— Nincs párja a fekete szemű szőke asszonynak!

— Pedig ha jól emlékszem, kék szemű voltak. Kéké . . .

— Ki ne mond többé előttem azt a nevet! Hallani sem akarok róla!

— Mióta?

— Mióta megtudtam, hogy teljesen a férjébe van bolondulva! Egy asszony, ki a férjébe szerelmes! Nevetséges!

— Vigyázz, te egy nőt sértegetsz!

— Csak nem érdekel talán téged?

— Legkevésbé sem; nem is ismerem!

— Ugyan kit ismernél te, a ki egész nap a szobában ülsz!

— Ismerlek téged s a te réveden igen sokakat. Csakhogy fájdalom, nem vagy egészen megbízható kutforrás!

— Szoktam valakiről rosszat beszélni? Kivált nőről?

— Sőt éppen ellenkezőleg! De épen ez ront le sokat a téled nyerhető felvilágosítások megbízhatóságából. De össze ne vesszünk valahogy. Halljuk legujabb esetet.

— Ismétlem, még ilyen nem történt velem!

— Ezt már hallottam. Gyerünk tovább!

— A mint megyek végig a Kossuth-utczán, szokott szemlémet a legujabb divatu kalapok és az azok alól kivillogó női szemek felett megtartandó, észreveszem, hogy valaki pár lépésre utánam nyomon követ!

— O volt!

— Kicsoda?

— No hát ő, ki is lett volna más!

— Honnan tudod?

— Csak úgy következtetem.

— Tisztelem a logikádat; igen is nem ő volt?

— Hát ki?

— Még nem tudom!

— Még nem tudod?

— Hiszen még nem fordultam meg!

— Nem fordultál meg?

pota sokkal megnyugtatóbb s az elhalálozási százalék is sokkal kisebb.

Nem arra hívom én a figyelmet fel, hogy hatalmas és előkelő férfiakat nyervén meg elnök, vagy alelnöknek, nagy apparatussal, hosszas tárgyalások, különféle bizottságok megalkotása, alapszabályok megfogalmazása és más eféle hosszadalmas sablonszerű eljárások után fogjunk a dolghoz, hanem szép csendben vessen számot ki-kí önmagával, hogy mit hajlandó tenni ebben az ügyben. Nincs itt szükség egyébre, mint négy vagy öt lelkes férfira vagy nőre, kik megszáván a rongyokba öltözött s a hidegnek kitett árvaikat, segíteni akarjanak rajtuk.

Akárhány vidéki várost ismerek, hol ilyen egyesületnek nem is nevezhető társaságok veszik kezökbe a nemes missziót. Ha valahol jókedvű társaság jó össze, egyik tag felemlíti a szegény árva sorsát és mindig akad adakozó. Nem csupán pénzt vesznek el, hanem használt ruhákat is, melyekből az uri fiuk vagy lánykák már kinőttek. Elfogadnak mindent. Az egyesület neve „rongyos egyesület“. — Hát kinél ne volna valami elhasznált dolog, a minek előtte kevés, mondhatni semmi értéke sincs, erre a célra felhasználva azonban még értékesíthető.

És hány szegény, hány árva várja a felsegélést! Hány van, a kire nem vigyáz örökös anyai szem és hány, a ki csupán azért betegszik meg, mert nincs jó meleg ruhája. Innen ered azután, hogy nagy városokban oly nagy a gyermek halandóság.

Ilyen látszólag aprólatkos dolgokkal nem is foglalkozhatik a hatóság s épp azért szükséges alakulni olyan humánus egyesületnek, mely ezen irányban is kiterjeszse figyelmét. Ámbár ezeket osztat ki a város a szegények között, mégis ez összegből nagyon kevés jut erre a célra, mert az összeg oly kicsiny, hogy nem jut belőle ruhára, élelemre, csak fára. Így azután nem is lehet a várost okolni, ha a gyermek-halálozási százalék nálunk nagyobb, mint más városokban, a város közönségének kellene ebben az irányban

mozgalmat indítani, erre kéri, erre inti a város közönségét az a sok szegény árva, kik meleg ruhát nélkülözve, hideg szobába húzódnak a még hidegebb külső levegő elől.

A debreczeni vásár.

Legendás híre van a régi debreczeni vásároknak. — Ugy hivatkoznak rájuk, mint az eltűnt idők aranyos korszakára, a midőn három-négy ország kalmárnépe a város nyugoti részén ütötte fel sátorfáját s ez a nyugoti rész minden esztendőben négyszer egész kis világ-várossá növekedett, hol ruházatban, áruban és nyelvben valóságos bábeli összetalálkozása volt a közel, távol és a legtávolabbi vidékek sajátosságainak

Az óriás erejét kiszitták a vasutak és a szomszéd városok tömeges vásárai.

Azóta a vásáros nép egyrésze fényes boltokba költözött, de másrésze, már kisebb részekben évről-évre ma is megjelenik a debreczeni vásáron, mely a legnevezetesebb és legnépesebb idei vásár most is.

A Dénes-napi országos vásár hétfőn kezdődött.

Itt volt az egész környék méz, bőr és gyapju kereskedője. A tollra pedig külföldi vásárlók is sokan jelentkeztek

A forgalom élénk volt.

Nem mondhatjuk ezt a gabonaművekre.

A szegényebb gazda már többnyire tudott a termésen, a nagybirtokosok pedig nem sietnek az eladással, mert módjukban van kivárni az esetleges áremelkedést.

Tengeri is kevés van most a debreczeni piacon, a mi nem esoda, mert tudvalevőleg tengeriben az idén a tavalyihoz képest negyedrész volt a termés.

A sertéstartó gazdák tengeri helyet rozst vásárolnak.

Paszulyban is rozsz termés volt a vidéken, a debreczeni piacon ezuttal leginkább bánffy-hunyadi szerepel.

Gyümölcs, szilva, alma, dió szintén nagy forgalmat ígér. Gyümölcsöt leginkább Szatmár, Diószeg vidékéről és a Szilágyságból szállítottak.

Tömérdek erdélyrészi vadbőr kelt el a bőr vásáron.

A debreczeni piacon nagy czikk még a méz és szappan, melyet szintén nagy mennyiségben adtak el. Az iparcikkek közül leginkább a szűr és a pipa szerepel, a debreczeni ipar e két speciálitása.

A szarvasmarha vásár rendkívül nagy forgalmunak ígérkezik, különös élénkséggel kecséget a sertésvásár, míg a juhvásár őszszel rendesen gyengébb, mivel a juhok ilyenkor nyirottak és fáznak, ezért a gazdák nem szívesen hajtják föl.

Akármielen nagy sohajtozások között emlegessük is a régi vásárok letűnt dicsőségét, önérettel hivatkozhatunk a mai Debreczen vásárait is, a melyek ugyszólván ma is korlátlan hatalommal dominálnak a vidék vásárai fölött, mert hiszen az ország legnépesebb vidéke itt szerzi be szükségleteit, valamint a külföld is itt vásárolja össze a mi vidékünk kincseit.

A színhában.

— Ellesett párbeszéd. —

Legjobban és legszívesebben azokkal a napokkal barátkozom meg, a melyekre páratlan bérlet esik. Nem tudom, hogy vagyok vele, de legalább én előttem ezek a színházi esték mindég inkább azok közé esnek, a melyek — páratlanok.

A mint jó étvágygyal ülök a nap több szakában asztalhoz, ép oly kedves ingerrel — a nélkül, hogy ezt bárki is szuggerálna nekem — megyek a páratlanul páratlan estéken a színházba.

Arra a figyelmet érdemlő tapasztalásra jutottam, hogy a páratlan bérletekben kevesebb azok száma, a kik mások színházi élvezetének a rovására bársonykaszinót teremtenek.

A napokban egyszer mégis megessett velem, — de hát legalább ez is páratlanul esett meg, — hogy a közeli páholyból beszélgetéssel zavarták meg az én színpadi megfigyeléseimet. Ez a dolog ha nem is boszantott, de legalább nehezemre esett. Szinte ap-

— Persze hogy nem! Még csak ott tartok, hogy a mint megyek végig a Kossuth-utczán, észreveszem . . .

— Hogy valaki pár lépésre utánad nyom követ. Tökéletesen igazságod van. Hát csak menj tovább és aztán fordulj meg.

— Az nem megy olyan könnyen!

— Mi akadályoz benne?

— Az elv, barátom az elv!

— Miféle elv?

— Mindenkinek meg vannak, vagy legalább meglehetnének, de sok tekintetben bizonyára meg is vannak saját elveik. Neked is lehetnek, sőt vannak is, meg vagyok róla győződve!

— Köszönöm a bókot; de menj már tovább a Kossuth-utczán, mert különben soha se érsz a végére.

— Nem is kell végig mennem, mert nem szoktam egészen végig menni, csak a második szögletig. Ott fordulok meg, előbb nem!

— Még akkor sem, ha valaki pár lépést utánad nyom követ?

— Akkor legkevésbé! Hiszen mondom, hogy elveim vannak s nekem elvem az, hogy nem fordulok hátra, ha észreveszem, hogy valaki utánam jön.

— Dieséretre méltó elv, ámbár nem értem egészen!

— Jókai azt mondja valahol, hogy a nő, ha a mellette elhaladó férfi után visszate-

kint, pillantásával kihuzza szivéből azt a fulánkot, a mit tán előbbi pillantásával odavetett.

— Érted?

— Azt hiszem, Jókait igen, de téged most még kevésbé.

— No látod, hát én meg azt tartom, hogy egy férfinak, ha észre veszi, vagy megsejti, hogy utánna egy nő jön, sohasem szabad hátra tekintenie!

— És miért ne?

— Mert az egyszerű paraszt tempó, — pusztá kíváncsiság s épen nem alkalmas a nő viszontérdeklődését felkelteni. Kellemetlenné lesz a nőre nézve, ha ilyen nyers módon vétetjük vele észre, — hogy őt észrevettük.

— Jó, tegyük fel, hogy neked van igazad, de mit teszesz te hasonló helyzetben?

— Kimódolom, hogy a nőnek el kell haladnia mellettem. — Lépteimet észrevétlenül meglássítom, vagy megrövidítem. Az utóbbi még jobb.

— Így tettél a Kossuth-utczán is, melyen remélem, azóta a második szögletig jutottál.

— Így akartam, de nem sikerült!

— Hogy-hogy?

— Folyton betartotta a köztünk levő távolságot! A mint lassítottam lépteimet, ő is azt tette; a mint kisebbeket léptem, neki is

kisebket kellett lépnie, mert ő nem ért utól . . .

— Különös verseny lehetett!

— És szerfelett izgató. Nem is képezed mennyire feleségizta kíváncsiságomat, hogy ki lehet ő és minő.

— S még sem fordultál hátra?

— Hát az elv? Barátom, elveikért már meg is haltak emberek!

— De beszélj hát, mi történt tovább, már magam is kezdek kíváncsi lenni a kifejlődésre!

— Így érkeztünk el a forduló pontig, tudniillik a második szögletig Gondoltam magamba: várj csak te kis hamis, azonnal a szemed közé nézek én. Egyenesen tartott fővel haladtam előre, még kissé meg is gyorsítottam lépteimet, hogy visszafordulásom után annál tovább gyönyörködhessen ismeretlen üldözőmben. Aztán a szögletnél egy pillanatra megállva, mintha épen annyit törődne az utánam, mint a szemközt jövőkkel, katonás „hátra arcz“-ot csináltam és abban a pillanatban . . .

— És abban a pillanatban?

— Abban a pillanatban lábam megcsuszott, el nem estem ugyan, de úgy rá találtam toppantani egy, az oldal utczából épen kisiető nőcske lábára, hogy az ijentség, no meg bizonyosan a fájdalom miatt is felsikol-

reghendálni kezdtem azokra a páratlan estékre, amelyek iránt én mindig olyan jó, olyan rokonszenves véleményemmel voltam.

Azzal segitettem a dolgon, hogy nem az előadást, de — lehet, hogy ez nem szép dolog, de hát miért beszélgetnek hangosan — a páholy dialógót hallgattam meg.

Két ur ült szemben egymással. Hangoosan beszélgettek.

— Igazán kedves volt a viszontlátás — szólt az egyik — nem is hittem volna, hogy oly annyira szép legyen a feleség.

Hohó szép feleség! Ez engem is érdekelt. Halljuk csak tovább.

— Igazad van, én is, te is, az egész világ tudja, hogy nagyon szép a feleségem, — szólt a másik.

— Apropos! Nincsen a feleségednek nővére, mert ha van, az is bizonyára ily szép s akkor én szívesen feleségül veszem.

— Dehogyan nincs, négy nővére van.

— Az már baj, hiszen négyet csak nem vehettek feleségül.

És én ezen olyan kitűnően mulattam.

Drusza.

Én egyedül s mi hárman.

Asszonyom!

Isten bizony csak most látom, milyen esunyaság volt Öntől, hogy ilyen huzamosabb időre elutazott s itt hagyott engem a szobabérlők legjobbika.

Ezt már csak azért is nagyon rosszul tette, mert elvitte magával az én házi kisasszonyomat is és gondjaimra bízta az egész lakást.

Már első este beláttam, hogy nincs bennem egy csepp házigazdai véna sem.

Őn itthagytott a nyakamon egy rakás megbízást. Meghagyta, hogy huzzam fel az ajtót; a külső ajtóból, ha elmegyek, ha hazajövök húzzam ki a kulcsot, de a belső ajtót húzzam be magam után, hogy a macska be ne jöjjön a szobába. Még a gőzkocsi ablakából is utánnam kiáltott, hogy ezeket jól eszembe tartsam.

Pedig én rendszeresen azokat a dolgokat szok-

tott s talán el is esik, ha karjaimba nem fogom!

— Oh te ügyetlen!

— Ő is ügyetlennek nevezett, de látva elképzelhetően kétségbeesett kifejezést öltött arcomat, mig egy néhány ezer bocsánatot kértem, szeméi csakhamar barátságosan mosolyogni kezdtek. Ah, azok a szemek? Micsoda szemek!

— Kékek?

— Dehogyan, feketék, mint a tenger vésszes éj!

— Hiszen ezt a hasonlatot hajra alkalmazta Vörösmarty!

— A haja? Hiszen mondtam már, hogy szőke, inkább aranyzin.

— Hogyan, hát ő volt?

— Persze hogy ő, az angyali, az isteni kis Sturmné! Még azt is megengedte, hogy hazajöjtem. Barátom micsoda asszony, de micsoda asszony!

— És a másik?

— Melyik másik?

— No, a ki pár lépésre utánad nyomon követett?

— A zavarban nem nézhettem meg; — tudom ki lehetett, — de nem is vagyok rá kíváncsi!

—ő.

tam elfelejteni, a miket eszembe kellene tartanom.

Mikor elrobogott a vonat, kétségbe voltam esve. Mindig az motoszkált az eszemben, hogy ha én ezeket el találom felejteni, mi lesz akkor.

Tudvalevőleg nagyon respektálok az ön haragját s nagyon sokat tartok az ön véleményére.

Minden eshetőségre számítva, — három csücsköt kötöttem a zsebkendőmre s magamban mindig ismételtetem:

— Órá t f e l h u z n i, ajtót b e h u z n i, kulcsot k i h u z n i.

Hanem este azért elmentem a színházba. A „Ferreal“-t adták. Nagyon szeretem a szomorú darabokat.

Hanem most nem tudtam élvezni. Mikor Sándor bátyánk a legelkényszeredettebb arcot vágott, mikor a megrázó jelenet könnyekig meghatott, — könnyeim letörlelő — előhúzóan a zsebkendőt, a három csücskéről eszembe jutott . . . felhuzni . . . behuzni . . . kihuzni.

A vége az lett, hogy egy mellettem ülő kétes kinézésű uri hölgy, azt gondolván, hogy pénz van benne, egy alkalmas pillanatban elorozta a zsebkendőt. (Zárjel közt = épen náthás voltam.)

Igy azután mire haza értem zsebkendő nélkül — egyéb elgondolható nátha-mizériákat leszámítva, — elfelejtettem az órát felhuzni, az ajtót behuzni, a kulcsot kihuzni.

Ennek aztán súlyos következményei lettek. Először az óra megállott s én elaludtam. — A belső ajtó nyitva maradván, a macska bejött s arra a mit a szobában mivelt, az eszem megállott. A külső ajtót elfelejtve bezárni, az első, a ki reggel beállított hozzám, a végrehajtó volt.

Asszonyom! Tudja mit akart a végrehajtó. Ugye nem gondolja?!

Az én adósságom fejében le akarta foglalni az Ön butorait. Én égre, földre, s azon kívül még másra is esküdöztem, hogy azok a butorok nem az enyimek, hanem az Önéi, ő azonban nem hitt nekem.

Kénytelen voltam a lakókat segítségül hívni, hogy állításomat valónak bizonyítsák.

Akkor meg összejátszással gyanúsított mindanyiónkát a gonosz végrehajtó. Erre a szomszédasszony, a „boltos kisasszony“, a lakóné, meg a mosóné nekem támadtak, rám förmedtek.

— Ilyen — olyan ember, micsoda bajba kevert itt mindanyiónkát!!

Ennek meg az lett a következménye, hogy a „boltos kisasszony“ nem hitte többet, a mosóné pedig egyszer s mindenkorra beszűntette a mosást.

Asszonyom! jöjjenek önök haza, mert én nem tudok rendre szokni a magam emberségéből.

Önök úgy ketten ránczba tudnak szedni s mi úgy hárman mégis csak jobban elvezetjük a háztartást.

Az igaz, hogy mikor az Ön lánya: a házi kisasszonyom itthon van, akkor is rémségesen szórakozott vagyok, de akkor legalább tudok rá mentséget találni.

Szatyi.

Debreczeni hírek.

* Az állomásfőnök meghalt. Méltó részvételt keltett vasárnap városszerte, hogy Strobl Ferencz, a debreczeni állomás főnöke szívvelhűdéssel elhunyt. Ambiciozus, munkaszerető ember volt, akinek halálát özvegyén

kívül öt gyermeke siratja. Temetése kedden, a róm. kath. egyház szertartásai szerint folyt le, amelyen az üzletvezetőség, az állomás tisztikara és segédszemélyzete s igen nagy közönség vett részt.

* Debreczen halottai. Az elmúlt héten harminczan haltak meg városunkban. Ezek közül legtöbb gyermek, akik béhurutban, vagy toroklobban pusztultak el. Az összeállított orvos-statisztikai kimutatás szerint béhurutban 9, difteritiszben 4, veselobban 3, tüdővészben 2, skarlátban 1, göresökben 2 halt el. A hét folyamán négy gyermek halva született.

* A ref. egyház bérháza. A helybeli ev. ref. egyház által a péterfiai 347/8. sz. telken tervezett bérház s a konzisztériális épület udvarán előállítandó kántori lak és „tanítói-otthon“ építésének ügye valahára dülőre jut. A terveket Gerster Kálmán budapesti műépítész átdolgozta; az építésre az árlejtést most már pár hét alatt meghirdetik, hogy a régi épületek még a tél folyamán lebonthatók legyenek s az építést kora tavasszal megkezdhessek.

* Debreczeni feltaláló. A szabadalmakról vezetett nyilvántartó könyvben sűrűn fordulnak elő debreczeni nevek. Az újabb időben körülbelül egy tuczat feltaláló került ki a mi városunkból. Ezeknek a száma megint szaporodott egygyel. Most kapott ugyanis szabadalmat a Monarchia mindkét állama területére Huml Mihály mozdonyvezető, debreczeni lakos, aki „önműködő nyomkarima kenő készüléket“ talált fel. Mint lapunkat értesítik, a szabadalmi oklevelet már kézbesítették is neki.

* Debreczen népesedése. Városunk ha születés útján nem is, de beköltözés után szépen gyarapodik. A folyó év harmadik negyedének folyamán alatt a rendőri bejelentő hivatal kimutatása szerint 144 oly egyén költözött Debreczenbe, a kik telepedésre kötelezték. Ezen létszámhoz a cselédek, iparos és kereskedő segédek s hivatalnokok nincsenek bele véve. Ebből rendszeren 2-3% szokott el távozni, a többi itt marad hosszabb időre.

* Felgyógyult öngyilkos. Az a fiatal öngyilkos szűrszabó inas, Oláh János, a ki elmúlt héten öngyilkossági kísérletet követett el, már teljesen felgyógyult.

* A város évi segélye a róm. kath. elemi iskolának. A róm. kath. iskolaszék néhány hónappal ezelőtt azért folyamodott a városi tanácshoz, hogy róm. kath. elemi iskolák céljaira évi 1500 forint segélyt szavazzon meg. A közgyűlés e kérelemmel szemben a tanács javaslatához képest évi ezer forintot szavazott meg, amely közgyűlési határozatot a miniszter tegnap érkezett s a város hatóságához intézett leiratával jóvá is hagyott a hétfői tanácsülésen a miniszter jóváhagyó határozatát tudomásul vették s megtették a szükséges intézkedést, hogy a róm. kath. elemi iskolák részére évenként a város 1000 forintos segélye kiutaltassék.

* Halálozás. Sinka Ferencz, a debreczeni ev. ref. egyház volt ügyvédje, városi bizottsági tag, ma 43 éves korában jobb létre szenderült.

* A nagyerdő nevezetességeinek számát emelni akarja Egey István fényképész, aki a vigadó melletti parkban díszes kis pavillont akar felállítani. E héten ugyanis kérvényt intézett a városi tanácshoz, a melyben engedélyt kér arra, hogy a kora tavasszal csinos pavillonban fényképészeti műtermet állítson fel a nagyerdőn. A városi tanács Egey István e kérelmét közelebbi üléseinek egyikén fogja tárgyalás alá venni.

AZ ŐSZ.

A múlt péntek reggelével beléptünk a naptár szerinti a hivatalos őszebe.

Még a nyár pompája nem tűnt el, „még nyílnak a kertben az őszi virágok, még zöldel a nyárfa az ablak előtt“, de a virágnak elszállt az illata, el a lomb üde, zöld színe s az erdőben is elhallgat a dalos madár.

Csend üli a mezőt, hol nemrég az aratók danája hallott s e méla csend eszünkbe juttatja, hogy a haldokló természet küszöbére

léptünk. Szent küszöb ez: az elmulás, a halál mélységes titka átvatta szentté! Megilletődve lépünk át, ajkunkról elmulik a mosoly és szívünket elszorítja valami fájó, mégis édes érzélem. Megnyugtat minket az a hit, hogy a most hervadni kezdő táj ismét kizöldül, üde lesz ismét a lomb, illatos a virág, hangos az erdő, ha a tavasz tündére megjelen.

Nincs örök enyészlet! — ezt sugja füleinkbe az őszi szellő; a halál nem elmulás, csak átváltozás. E hit emel fel bennünket az enyészlet nagy rejtélyével szemben s midőn az őszi harmat után a tájat hólepel fedi, szívünkben az a biztató hit éled: nem halt meg, csupán alszik itt az élet!

Még most hire sincs a zimankós időnek, szép derült, enyhe őszi napok járnak, melyek kiesálnak minket a szakadba, hol ökönyálak szállonganak s vékony ködfátyol borítja a messze láthatárt. De az őszenek is van költészete, vidám, zajos ünnepe: a szüret. Igaz, hogy a mit legkedvesebben szüreteltünk: a szőlő részben kipusztult, de a hol mégis akad, a mit meghagyott a peronoszpora, azt leszüretelik s a jövő reményével ürítik ki az új vinkót, melynek az őszi adja meg zamatját.

Szüretelnek azért nálunk is: diót, almát, kukoriczát. Ma már dióverés, kukorica-törés pótolja a szüretet, almabor a venyige nedvét.

Azért légy üdvözölve átlátszó kék eggedel, enyhe sugaraddal, finoman szótt ködfátyoloddal, nyárnak viszhangja: enyhe őszi kezdet.

Hajdumegyei hírek.

Választások H.-Szoboszlón. Hajdn-Szoboszló város közgyűlésén a városgazdai állásra egyhangulag Gutti Sámuel rendőrbiztost választották meg. A rendőrbiztosi állásra 79 beadott szavazat körül 44 szóval Adám Sámuel lett megválasztva Magyar Imrével szemben. Rásó Gyula kir. tanácsos alispán felhívására a millenium czéljaira a közgyűlés 250 forintot szavazott meg s egyuttal megalakított egy 20 tagu milleniumi helyi bizottságot.

Gyilkos szárazmalom. A vidéki száraz malmok misériáiból lépten-nyomon szárazozó szerencsétlenségek sorozata újból szaporodott egy szomorú esettel. V.-Péresen Tömöri Istvánné szárazmalma törvényszerűen körül van ugyan kerítve, de hogy a mozgásban lévő keringő gyönyörűségeit mindenek fölé helyezze gyermekeknek a hozzáférést másféle felügyelettel is meg kellene akadályozni, már arra nem gondolt a tulajdonos. Folyó hó elsején délelőtt 10 órákor szokás szerint a malom köré sereglettek az utczán játszadozó gyermekek s a kerítésen belül jutva, közülök egyiket a Fábian Sándor és Kiss Mária szülék József nevű 5 éves kis fiát hirtelen elkapta a fogas keringő. Szörnyen összetörve került ki az orsóból a szegény gyermek, kit aztán amputálni a debreczeni kórházba szállították. A sérülés oly súlyos természetű, hogy a gyermek aligha marad életben. A v.-péresi elöljáróság jelentést tett a b.-ujvárosi járás főszolgabíróhoz, egyszersmind a debreczeni kir. ügyészséghez azzal a comentárral, hogy a szerencsétlenség a felügyelő vétkes gondatlanságából származott.

A rendőrség előtt.

— Az asszony ára. —

Egy természetes polgártárs bekoczog a rendőrkapitánysághoz. Megszökött tőle az asszony. Ezért jött. Szomorúan, lehorgasztott fővel áll meg:

— Az asszony, tekintetes uram, az asszony hm . . .

A rendőrkapitány urnak nem szelel a

szivarja, e miatt való boszankodásában felkiált:

— Teljesen rossz, egészen rossz . . .

Az öreg az asszonyra érte s visszafel:

— Nem egészeu, tekintetes uram . . .

hm . . . még nem egészen . . . csak megugrott egy kicsit, hm . . . kurentálni kéne, hm . . .

A kapitány ur eldobja a „teljesen rossz szivart“ s megírja az „egészen jó“ jegyzőkönyvet. Midőn elkészül vele, felolvassa az atyafi előtt.

— Ez a jegyzőkönyv.

— Értem instálom.

— Ide irtam be a sorsát.

— Ne az enyémet, de az asszonyét.

— Hát persze hogy úgy; mind a két-tőjükét.

— Mind a kettőnkét?

A kapitány rá kiált:

— Rendén van így?

Az öreg a fejét csóválja.

— Nincs rendén, hm . . . tessék a végére odairni, hogy a ki az asszonyt visszahozza, öt pengőt kap, hm? . . .

A kapitány úgy néz reá, mintha nem értené a dolgot. Az öreg azonban tovább erősködik:

— Azt gondolom, ennyi elég egy asszonyért, hm? . . . De ha kevesli a tekintetes ur, hát megkérem hm . . . pótoljon hozzá még egy pengőt a magáéból, jövő szerdán a vásár után szívesen v i s s z a f i z e t e m . . .

Ujdonságok.

— **Egyházak.** Vasárnap az ev. ref. templomokban theologusok tartanak istenitizteleteket. — A róm. kath. templomban reggel hét órákor Kovács Márk segédlelkész tart csendes szent misét, míg délelőtt kilenc órákor Pálffy Béla segédlelkész mond énekes szent misét. A mise utáni szent beszédet Kovács Márk segédlelkész tartja meg. Délelőtt fél tizenkét órákor Molnár Kálmán segédlelkész mond csendes szent misét. Délután félhárom órákor a serdültebb ifjuság számára Kovács Márk fog egyházi oktatást tartani, amely után három órákor Molnár Kálmán segédlelkész tart litániát. A rózsafüzér rendes heti ajtatosságát Kovács Márk segédlelkész a litánia után tartja meg. — Az ág. hitv. templomban Vasárnap délelőtt tíz órákor Materny Lajos lelkész tart istenitizteletet.

— **A debreczeni baromfi kiállítás** teljes, fényes sikere immár biztosítva van. Ilyen gazdag kiállítás a maga nemében nem volt hazánkba. Egyetlen fajból, a Plymouth fajtából több törzs van bejelentve, mint amennyi az eddigi kiállítások bármelyikén az összes fajokból volt kiállítva. 160 kiállító 180 pár galambbal, 300 törzs, tyukkal, 100 törzs-libával és kacával és igen sok madárral, jelenik meg a kiállításon. A tágas czizmadia szin sem lesz elég a tömérdek ketrecz befogadására. Új bejelentéseket már szerdán nem is fogadtak el. A kiállítást okt. 7 én, vasárnap reggel 9 órákor nyitják meg. A megnyitó beszéd tartására valószínűleg Simonffy Imre kir. tanácsos polgármestert, a kiállítás védnökét kéri fel.

— **Október 6.** A gyászos emlékü október hatodikát, a nemzet vértanuinak emlékét Debreczen város közönsége honfui kegyelettel ünnepelte meg. E napon diszes ravatalt állítottak fel az aradi vértanukra emlékeztető jelvényekkel a helybeli kath. templom oltára előtt, melynél Tárkányi Péter gyászmisét mondott a 13 vértanu lelkiüdvéért. A honvéd egyesület tagjai fekete zászló alatt vonultak ki e nemzeti gyászünnepra, amelyen a róm. kath. összes iskolák növendékei is részt vettek.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Vefagyasztó esetről értesítenek bennünket egy levelező lapon. Egy helybeli uri ember a na-

pokban utaztában egyik közeli állomás éttermében egy adag gulyáshust kért magának és egy pohár sört is rendelt hozzá. A pincér nagy előzékenységgel szolgálta ki a vendéget, ez pedig, természetesen nem látva a jövőbe, a legnagyobb higgadsággal és körültekintéssel étkezni kezdett. Egyszerre rettentő látvány tárult a szeme elé: gulyáshus darabjai között felfedezett egy kemény szardínia dobozhoz hasonló tárgyat, mely különben a czizma sarkára is élenken emlékeztetett. Az illető uriember késével bontogatni kezdte a tárgyat és rövid vizsgálódás után képes volt konstatálni, hogy az a dolog, minden kétséget kizárólag, határozottan — czizmasarok. — A felfedező a gulyást a vendéglős rendelkezésére bocsátván, a czizmasarkot óralánczára akasztotta, hozzánk pedig azon éhesen, panaszkodó hangon levelezőlapot irt, elmondva az itt regisztrált szomorú történetet, a mit ő, tekintve étlen szomjas voltát, vasuti szerencsétlenségnek deklarál.

— **Kereskedelmi szaktanfolyamot** nyit az idén is felnöttek részére a kereskedelmi akadémia; tantárgyai a kereskedelem isme és levelezés, könyvvitel és számtan; az előadások 4-szer hetenkint este 8—10 órában tartatnak s október 8-án kezdődnek. Jelentkezők hétfő délelőttig beiratkozhatnak az igazgatónál, mely alkalommal a 20 frnyi tandíj egy összegben fizetendő le. Az előadások megkezdése után nem vesznek föl újabb jelentkezőket.

— **Furfangos család.** Nadassi Györgyné a múlt hónap végén bejött Felső-Józsáról Debreczenbe, hogy megtakarított 200 frtját elhelyezze az „Első takarékpénztár“-ban. Mikor a pénztinteztetés után tudakozódott, egy elegánsan öltözött uri embertől kért utbaigazítást, a piac utczán, ki azt mondta az illető nőnek, hogy ne fáradjon fel az első emeletre mert ő Török Kálmán az intézet pénztárnoka s szívesen eljár a dolgában. Az asszony, mit sem sejtve átadta megtakarított pénzeszkéjét — 4 darab ötvenest, az idegen urnak, ki azt állította, hogy az elismervényt majd postán utánna küldi Felső Józsa, Nádassiné egy hitt az álpénztárnok szavának, mint a szentírásnak. Atadván a pénzt egész nyugotán utazott vissza Felső Józsa, várva az „Első takarékpénztár“ elismervényét a 200 frtról Várta, várta, de hiába várta sokáig. Tegnap azután egy nyílt levelező lapot kapott Török Kálmán aláírással, melyben értesítették, hogy a 200 frtról szóló tértvényátvétele végett jöjjön Debreczenbe s jelentkezék a hivatalban. A szegény asszony be is jött, de mily nagy volt meglepetése, mikor az igazgatóság felvilágosította, hogy nekik nincsen Török Kálmán nevű pénztárnokuk s hogy a 200 frtnak híret se halloták. A szegény asszony feljelentette az esetet a II. ker. kapitányságnál, mely most nyomozza a tettet.

— **A vasutasok egyenruhája.** A vasuti hivatalnokok és altisztek új egyenruha szabályzata a napokban életbe lépett. E szerint a hivatalnokok szolgálatban sötétkék sapkát, zsinór nélküli sötétkék kabátot és szürke pantalon fognak viselni. A diszegenruhául sötétkék, lószőrbokrétás kalpagot, sötétkék, aranyzsinóros és 25 aranygombbal ellátott atillát, verescsikos sötétkék nadrágot és kardot viselnek, ami elég komédiás-mondur. A rangjelzés olyan lesz, mint a mostani. Az új egyenruhát már most lehet használni, de megvan engedve a régi egyenruha használata is két esztendeig.

— **A jövő évi országos vásárok.** A városi tanács ülésében Boczkó Sámuel r. főkapitány előterjesztette a jövő évi debreczeni országos vásárok napjait, melyeket a tanács helyben hagyott. E szerint jövő évben a Remete Antal napi országos vásár jan. 7—14, a Szent György napi apr. 15—22, a Nagy Boldogasszony napi aug. 5—12, a Dienes napi szept. 30, okt. 7. napjain tartatik meg.

— **Betörés.** Kellemetlen eset zavarta meg tegnapelőtt este a Bányai-utca 2222, számú ház lakóinak szüreti jókedvét. Jánosy József a Bosznay-czég első alkalmazottja egész háznépestől szüretre indult s miután a szobákat, kaput jól bezárták, kivonultak a szőlőtőkék

derős birodalmába. Estefelé az egyik cselédet négy kosár szőlővel kocsin hazaküldték, a ki meglepetve vette észre, hogy a kapu nyitva van. Még nagyobbra vált meglepetése, mikor a szobák ajtóit is nyitva találta. Majd a siffonokat, komótokat nézte meg, mind nyitva volt, de külérőszaknak nyoma semmin se látszott. Azonnal értesítette a rendőrséget és a szüretlen lévő háziasszonyt, aki hamarosan hazaérkezett. Konstatálták aztán, hogy minden ajtót, szekrényt kulesesal nyitottak ki s az egyik komóból 50 frtot, a cseléd ládájából pedig 1 frt 50 krt vittek el. Az 50 frt mellett volt ékszerrekhez, ruhaneműekhez nem nyultak. A napközben történt betörés tetteseit nagy erővel nyomozza a rendőrség.

Dohánytermelőkfigyelmébe. A Debreczen szab. kir. város határában levő kincstári dohánytermelőknél az ez évi dohánytermelés megállapítására a következő határnapok tűzettek ki: október hó 9, 10, 11 napjain az újföldi pusztán, 12-én a Hegyes pusztán, 13-án az Elepen, 14-én az Ondódon, 15-én a Szepes és Ebes pusztákon, 16-án a Pallagon. Figyelmeztetnek az illető dohánytermelők saját érdekökből, hogy a nevezett napokon terményük megállapításánál személyesen jelen legyenek, vagy megbízottaik által képviseltesék magukat.

Eljegyzés. G r ó s z Sámuel magy. államvasuti tisztviselő, es. és kir. tart. hadnagy e hó 4-én eljegyezte R e i s m a n Mór kedves leányát R e g i n á t.

A dajkaképző tanfolyam f. év november 1-én újból való megnyitása végett kereste meg Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő a város tanácsát. A tanács legközelebb tartandó ülésén fogja tárgyalni ez ügyet és — a mint értesülünk — vélemezés végett a városi iskolaszéknek fogja kiadni.

Csodahaju nő. A vásár tartama alatt látható az a csodahaju nő, kit nekünk bemutattak. Szilágyi Mariska, kecskeméti születésű s 19 éves. Egy általa feltalált szerrel öt év óta annyira megnövesztette a haját, hogy már is a 165 cm. hosszúságot érte el. Szilágyi Mariska haja hosszúságra vetekedik Csillag Anna hajával s valóban bámulatos az a dus hajzat, mivel Szilágyi Mariska bír.

Ehető likőr. Ez a legújabb terméke a folyton előre törekvő emberi feltaláló észnek. — A repülő-, beszélő- és irógépek stb. világraszóló találmányok jelentősége mellett persze ez az új hajtás szinte eltörpül csak a gondolat sajátosságára és különlegessége adja meg érdekességét. A feltaláló valószínűleg a némancipáció eszméje vezérelte, midőn találmányával oly igénynek a kielégítését célozta, melynek eddigéig csak a nőesség és a finom érzék bizonyos mértékű feláldozásával tehettek eleget, — no meg talán egy kis jó spekuláció. Condamin Fülöp budapesti hivatalnok ugyinnis, mint Réthy János mérnöki és szabadalmi irodája bennünket értesít, oly eljárást talált fel, melynek segítségével a különféle likőrök jegecz alakjában lesznek előállítva s ezukorkák vagy pastillák alakjában élvezve, ugyanazon hatást idézik elő, mint a palaczkbeli likőrök s tökéletesen megtartják az illető likőrnem zamátját és illatát. — Ezután tehát megehetjük a likőröket és az édesen bódító italok kedvelőinek nem lesz okvetlen szükségük a kávéházba betérniök, hogy néhány csofszi benediktinert, vaniliát, rittmeistert, allasht stb. lehajtsanak és a mi a földolog, a hölgyvilág szelid toilletében — akár rózsaszínű jegeczek alakjában — nyelheti majd le a likőröket, minden feltűnés nélkül; s így senki sem hányhatja majd fel nekik, ha úgy — sub rosa — egy kis jegecz-spiczczet szereznek

Három pofon és a számár. A fiam — aki a negyedik osztályba jár — tegnap délben sirva jött haza. Mind a két arca fel volt dagadva és szemeiben halálos elkeseredés ült.

Részvételt kérdeztem magzatomtól: — Mely bú emészti lelkedet én édes gyermekem?

Fiam nem szólt, csak sirt és szorongatta gömbölyüire fuvódott képét.

— Nem tudad a leczkedet és kikaptál szívem?

Tagadólag rázta a fejét.

— Hát akkor verekedtél, aztán gyenge voltál kicsikém, ugy-e?

Végre szóhoz tért a szegény fiu és sürü esuklásoktól megszakitva elbeszélte szomorú esetét.

Az iskolából kijövő társai körülvettek egy szamarat, amely ott állott egy ház előtt és sötét gondolatokba merülve tündődött a zavaros politikai helyzetben. A pajkos fiuk ki akarván verni a magába szállt állatból a szomorú eszméket, ránczigálni kezdték a fülét és farkát, a pennákkal pedig a hasát szurkálták. A számár keservesen ordítani kezdett s a vész kiáltására előrohant a szomszéd boltból a gazdája.

Ebben a perczen lépett ki fiam az iskola kapuján. A többi fiuk elszaladtak, csak ő volt ott s a számár gazdája egy hatalmas pofont mért rá. Ártatlan fiam forogni érezte a világot maga körül s az eget cimbalomnak nézte, aminek következtében nem vette észre, hogy egy tanár megy el mellette. Kis fiam még mindig a pofontól kábultan, beleütődött a tanárba, anélkül, hogy köszönt volna. A tanár a tiszteletlen kölyköt nyakon vágta s így fiam már a második pofont kapta. Ez végleg elkeserítette. Szaladt vissza az iskolába s bement az igazgatóhoz, aki épen sürgős dolgait végezte.

— No mi baj — kérdezte türelmetlenül.

A fiam hebegve mondta el panaszát:

— Kérem igazgató ur, engem a tanár ur pofonvágott, pedig nem is bántottam a szamarat.

Erre az igazgató ur is pofonvágta a részvétre méltó kisdedet s hogy hamarabb kijusson, ki is lökte.

Ekképen világos lett előttem, hogy gyermekemet a legrettenetesebb pöch üldözte s még ezer szerencse, hogy a főigazgatóhoz nem ment, mert akkor a képe még jobban megnőtt volna.

Debreczen vásári vonatok.

A debreczeni országos vásár alkalmá vá f. év október 7. és 8-án Debreczen—P.-Ladány és Debreczen—Hadház között alábbi menetrend szerint külön személyvonatok fognak közlekedni.

B. 15.
Hadházról indul reggel 7 óra 19 perczkor
A Józsa kertről „ 7 „ 42 „
Debreczenbe érkeznek „ 7 „ 55 „

B. 18.
Debreczenből indul délután 3 óra 14 perczkor
A Józsa kertről „ 3 „ 27 „
Hadházra érkeznek „ 3 „ 50 „

1623.
Debreczenből indul déli 12 óra — perczkor
Ondódról „ délután 12 „ 14 „
Ebesről „ „ 12 „ 24 „
Vérvolgyről „ „ 12 „ 31 „
Szoboszlórol „ „ 12 „ 44 „
Kabáról „ „ 1 „ 09 „
P.-Ladányra érkezik „ 1 „ 29 „

B. 8.
P.-Ladányról indul délután 1 óra 46 perczkor
Kabáról „ „ 2 „ 3 „
Szoboszlórol „ „ 2 „ 24 „
Vérvolgyről „ „ 2 „ 35 „
Ebesről „ „ 2 „ 42 „
Ondódról „ „ 2 „ 51 „
Debreczenbe érkeznek „ 3 „ 4 „

Debreczen, 1894. október hó 3-án.
Az üzletvezetői helyettesi
S c h v a n d a, felügyelő.

Színház.

* **A „Paraszthűség“ debreczeni első előadása.** T h a n Cyulának lapunk felelős szerkesztőjének „Paraszthűség“ című háromfelvonásos népszínműve, amely Mármaroszigeten szép sikert aratott e hó 14-én vasárnap, mához egy hétre kerül bemutatóra a debreczeni színpadon. Az új népszínműben Pethes, Arday Ida, Tiszainé, Krémer, Püspöky, Loscsarekné, Sándor Emil stb. játszanak.

* **A debreczeni színházat szombaton nyitotta meg Tiszai Dezső szízigazgató** valóban kifogástalanul, úgy szervezett társulatával, mint amely jogos reményt gyújt bennünk a téli évadon keresztül öszjáték tekintetében is figyelmet keltő előadások élvezé-

sére. Az első előadást IV. László című történelmi dráma volt. Jól eső örömmel tapasztaltuk, hogy a drámai személyzetet kitünően válogatta össze az igazgató s olyan erőkből áll, akik szerepeikből alkotni, teremteni tudnak. Pethes Imre, Arday Ida, Cserni Berta olyan erői a mi drámai személyzetünknek, aminőkkel ez idő szerint aligha dicsekedhetik vidéki színtársulat. Hogy pedig joggal van okunk dicsegetés hangon szólani a társulatról, bizonyosságot képez az a körülmény is, hogy a társulat operette erői is kifogástalanok, sok tekintetben pedig határozott nyereségek a mi színházunkra, a mi közönségünkre nézve. Olyan primadonnája, mint Ruszinszky Ilona, nem egyhamar volt Debreczennek. Az ő üdén csengő hangjának minden futama kellemes, művészi élvezetet biztosít a közönségnek. Játékában megvan az a finomság, az a korcsatlenség, amelylyel a vidék szeszélyességeiben gazdag primadonnái közül egy sem dicsekedhetik. Az tehát, hogy a közönség köréből felhangzott a szó, mikép Debreczen megtalálta az i g a z i primadonnát, legkevésbé sem túlzás, mert az i g a z i jelzött sok itt működött primadonna közül i g a z a n csak Ruszinszky Ilona érdemelte ki. Konstatáljuk különben, hogy az előadások összességében folyókonan folynak le; közönség mindég szép, mindég nagy számmal van a színházban.

Irodalom.

Szerkesztő változás. A Debreczeni Hirlap szerkesztését K a t o n a Imréről, aki két éven keresztül buzgó, fáradhatatlan munkása volt a Debreczeni Hirlapnak, ismét R u d n y á n s z k y Gyula a kitünő poéta vette át.

Kakas Márton. Az ügyes tollu tárczaíró, Sipulusz új éleztáplájának első száma igen csinos képekkel és sok eleven bohóság-gal mult hó 30-án megjelent.

Politikai Hetiszemle. A Székely Sámuel szerkesztésében megjelenő új bel és külpolitikai hetilapnak első száma, igen érdekes tartalommal jelent meg

A nép könyve. Lammenais Ferencz Róbert, Livre du peuple című magyar nyelvre fordított munkájára hirdet előfizetést Eisler G. könyvkereskedő. Sem a nép, sem a hatalmasok házából nem szabad e könyvnek hiányoznia. — Előfizetési ára 1 korona, a mit legezelszerűbb postautalvánnyal, vagy levélbélyegeken beküldeni október 15-éig a kiadóhoz Budapest, VI. ker. Andrássy-ut 31. Előfizetők a könyvet bérmentve kapják.

Beksiacs Gusztávné és Keleti O. Lajos, a „Jókai“ Magyar Nők Lapja szerkesztői kétszáz koronás pályadíjat tűztek ki Salamon Ella tragédiájának megírására. Pályázhatik minden tollforgató egyén. Megjegyzendő, hogy a pályaműnek csupán egy tárczacikk terjedelmével szabad birnia és hatásosnak kell lennie. A bíráló-bizottság tagjai lesznek:

Jókai Mór elnöklete alatt
Beniczkyne Bajza Lenke Bodnár Zsigmond
Beksiacs Gusztávné Varányi Gyula
Maroth Erzsike Keleti O. Lajos.

A pályamunkák a „Jókai“ Magyar Nők Lapja szerkesztőségéhez (Budapest, Sip-utca 4. szám) küldendők. Ezt a diszes kiállítású s ngyz érdeklődésnek örvendő képes hetilapot olvasóink figyelmébe ajánljuk. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 75 kr.

A Divat Szalon ez elsőrangú, diszes és tartalmas divatlap, mely immár a legszélesebb körben ismeretes és kedvelt, f. é. október hó elsején kezd meg VIII. évfolyamát. Az új évfolyam első száma egyike a legsikerettebbeknek. A pompás divatképeken, kitünő divatútdításokon kívül, — melyek tudvalevőleg Fanghne Gyujtó Izabella urnő szakszerű vezetése alatt a legprefectebb útmutatói a női toilette és kézimunka kérdéseinek — egy olyan szépirodalmi mellékletet ad, mely bármely kü-lönálló helilapot pótolni képes. Élég szerkesztőjének Szabóné Nogáll Jankának nevé em-lítenünk s mindenki megnyugszik abban, hogy e lap közleményei gondnal, izléssel vannak összeválogatva és elsőrangú írók tollából kerültek ki. Rendkívül érdekesnek ígérkezik az új regény is, mely ez első számban veszi kezdetét.

Hét év óta küzd a Divat Szalon, hogy az idegen nyelvű divatlapokat kiszorítsa. A külföldi lapok kedveltek voltak, mert olcsók. Tehát a Divat Szalonnak arra kellett törekednie e hazafias küzdelmében, hogy amazoknál jobbat és olcsóbbat adjon, s így, e szembetűnő haszon leple alatt, lopja be az elegáns nők szalonjába a magyar irodalmat. E végből lett e derék, szép lap, dacára annak, hogy a legdiszesebb, legtartalmasabb a legolcsóbb, úgy a hazai, mint a külföldi vállalatok között. A közönség hamar felkarolta e vállalatot, a Divat Szalon valóságos diadal-utat tett mindenütt, hol szépért, jóért lelkesülő nőkre akadt. Ma már alig van művelt ház, hol nem ismernék, ne szeretnék. A közönség nagymérvű pártolásának eredménye immár, — hogy e kedvelt divatlap kedvezményekkel hálálja meg a közönségének szeretetét. A nyolczadik évet járó Divat Szalon, diszes közönségéhez méltóan megizmosodva, meggazdagodva lép hívei elé. Új évfolyamában ugyanis, mint az előzetes jelentésből olvassuk, havonként igen érdekes és értékes meglepetésekkel szolgál olvasóinak. Ilyen egy kitűnő „Uj gyermek-divat” című gyermek-divatlap, színes divatképekkel és ifjúsági olvasmányokkal, — nem különben egy pompás színnyomatu műlap. Ugy a gyermek-divattal és a gyermek testi, szellemi nevelésével foglalkozó újság, valamint a színes műlap ingyen mellékletét képezi e kitűnő, páratlanul diszes és tartalmas divatlapnak, melyet őszinte jóakarattal ajánlunk olvasóink figyelmébe. Mutatványszámokat mindenkinek ingyen küld a kiadóhivatal Budapesten, Gizella-tér (Haas-palota), a hová az előfizetési megrendelések is intézendők. Előfizetési ár negyedévre 1 frt 50 kr, félévre 3 frt, egész évre 6 frt.

Apróságok.

Szép vigasz.

Mikor egy fiatal gonosztevőt élethossziglani fogságra ítélték, ez az ítélet felolvasásánál hangos kiáltással elájult.

A törvénytörő a szavakkal vigasztalta az aléltat:

— Na, na, a dolog még nem áll olyan rosszul; ön még fiatal, erős legény, — kintartja azt.

A szívélyes adós.

A szabó fenyegető levéllel küldi inasát egy adósához. Mikor az inas visszajő, kérdi tőle a mester.

— No mit szolt? Haragudott a levél miatt? Kidobott?

— Dehogyan, sőt azt mondta, hogy jöjjenek — máskor.

Az összes gyógytudományok tudora,
egészség-tanár

Dr. NÁGEL ZSIGMOND

fogorvos

(Szakember)

Debreczenben.

Piacz, a főpostával szemben.

FOGHUZÁSOK: teljes érzéstelenítés mellett.

Arany, ezüst, platina és cement fogtömések.

Egyes műfogak és teljes műfogsorok arany, kautsuk és platina alapon. — Gyermeknek ferdén nőtt fogainak kiegyenesítése és mindennemű szájbántalmak szakavatottan gyógykezelteknek.

Kitűnő hatású szájröze, fogpora és pastája a divatüzletekben kapható.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy
ÜZLETHELYISÉGEMET
1895. május havában a (Főpiaczon, a főposta baloldalán lévő)
2140. sz., Schäffer házba

fogom áthelyezni.
Ennélfogva jelenlegi üzlethelyiségemet kiadom, a
portalet és üzleti állványokat eladom.

Egyidejűleg ajánlok:

Jó minőségű ezüst remont órákat	7.—	frttól feljebb.
Valódi schweiczi nickel remont. órákat	5.—	" "
14 kar. arany férfi remont. órákat	30.—	" "
14 kar. arany női remont. órákat	15.—	" "
14 kar. arany női gyűrűket . . .	2.—	" "
Valódi gyémánt gyűrűket . . .	6.—	" "
14 kar. tömör arany jegy-gyűrűt .	4.—	" "
Divatos arany női függőt patent zárral	4.50	" "
Divatos arany női brochetüt . . .	6.—	" "
Legujabb arany karpereczet . . .	14.—	" "
Egyszerű arany kar-abroncsot . . .	8.—	" "
14 kar. arany férfi solid lánczot .	20.—	" "
14 kar. arany női leguj. utazó lánczot	10.—	" "
Valódi ezüst férfi-lánczot	1.—	" "
14. kar. arany madaillon lánczot .	6.—	" "
Aranyozott ezüst medaillon lánczot	1.50	" "
14 kar. arany szivet	3.—	" "
14 kar. arany szivet valódi gyémánttal	6.—	" "
Divatos ezüst női brochetüt . . .	1.—	" "
Legujabb arany gomb-garniturt . .	16.—	" "
Kitűnő minőségű nickl ébresztőórát	2.50	" "
Elegáns 13 pr. ezüst dohány-szelenczét	10.—	" "
Legujabb 13 pr. ezüst czukor tartót .	30.—	" "
Tömör 13 pr. ezüst gyümölcs-tartót	12.—	" "
Tömör 13 pr. ezüst gyertya-tartót párját	24.—	" "
13 pr. teljes 6 személyes ezüst éteszközt	75.—	" "
13 próbás gyermek evőkészlet . . .	4.—	" "
6 darab aranyozott mocca kanalat	8.—	" "

LŐFKOVITS ARTHUR

órák, ékszerész és vésnök,
DEBRECZEN, főpiacz a főposta szomszédságában.

**Ne vásároljon Midert senki
addig!**

míg az én orvosilag elősmert MIDER GYÁRAMAT
meg nem látogatta
hol a legolcsóbb árak mellett
jó szabású és kényelmes fűzőt
lehet kapni.

Nagy készlettel el vagyok látva.

1 fűzőt mérték szerint 6 óra alatt megelégedésre készítek el.

Tisztelettel

RÓSENZWEIG RÓZA N.-Váradról,

tulajdonos:

GOLDSTEIN KAROLIN

DEBRECZEN, Főpiacz, Huber-ház, a megyeház mellett.

Hölgyek figyelmébe!

HEIMAN ÉS HALMÁGYI

DEBRECZEN, Főtér.

Ajánlják dusan felszerelt nagy raktárukat
a legújabb

női felöltők,
eredeti

párisi és berlini Modellek,

őszi gallérok, Jaquettek, kabátok, esőköpenyek, caeppek, mantillák, bundák, — bőrköpenyek, leány- és gyermek-felöltők és garnitúrák, különlegességek szőrmeárukban, u.m.:

caeppek, gallérok, garnitúrák, sapkák,
karmantyuk (Muff).

Mindezek a legfinomabbtól a legjutányosabb árig kaphatók és felülmul minden sokat ígérő verseny cézget.

EMERICH ARNOLD

női divat üzlete
Debreczen, főpiacz dr. Ujfalussy-ház 2137. sz.

Van szerencsém becses figyelmébe ajánlani az igen tisztelt hölgyközönségnek az őszi és téli idényre dusan felszerelt

női kalap

raktáramat

minden divatos színben és formában.

Női kalapok kaphatók 2 frttól feljebb.

Elegáns tollas kalapok 10 frttól 15 frtig.

Még megjegyzem, hogy a legolesőbb kalap is a legjobb izléssel van kiállítva.

Tisztelettel

Emerich Arnold.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító házi szer.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

köszvény, csúsz és idegbajok ellen.

Kwizda-féle

köszvényfolyadék.

1/2 palack 1 frt 60

1/2 palack 60 kr.

Kwizda-féle

köszvényfolyadék.

Kapható minden gyógyszerárban.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

Főletét: *korli* gyógyszerár Korneuburgba.

Hatóságilag engedélyezett

végeladás

mely szerint raktárunkon levő
összes áruinkat
az őszi és téli idényre
érkezett

Legújabb divatu áruinkkal

együtt

rendkívül olcsó és leszállított
árak mellett kiárusítjuk és
van szerencsénk ezen jó alkalom
minél tömegesebb felhasználá-
sát ajánlani.

Tisztelettel

Tóth Testvérek.

Sternberg A. és Testvére

cs. és kir. szab. hangszer ipar
Budapest VII. k. Kerepestut 36
Saját készítményű, mindennemű hang-
szerek és azok kellekai és alkatró-
szel. Mindennemű hangszerek és so-
félőművek javítása és hangolása
zak szerű pontossággal eszközöltetik.

ISKOLAI HEGEDÜK

frt 2.50, 3.50, 4 frt és feljebb.

Igen jó hangu hegedű, csinos dobozban . . . . . 8 frt.

Képes árjegyzék:

- a) harmonikáról;
- b) mechanikai zenélő-művekről és zenélő dísz tárgyokról;
- c) minden egyéb hangszerekről, hangszerkellekekről és hurokról külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldetik.

Javítások pontosan teljesítetnek.

Ócska hangszerek becsereáltetnek.

Bársony, Selyem és Házi-Blousok

1894.

← őszi és téli idényre →

UJDONSÁGOK

a legnagyobb választékban u. m.:

Angol gallérok, Ceppek, Jaquetek, Esőköpenyek, Téli felöltők, Bundák, Plüsch és Modell darabok, Gyermekek-köpenyekben,

RÓZSA LAJOS női divat termében,
kistemplom-bazár.

Különlegességek gyermek-ruhákban.

Schlafrakok és házi-ruhák, (Matinék)

Női Model kalapok.

Csillár petroleom házhoz szállítása!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a házi petroleom szükséglet kényelmesebb megszerezhetése céljából, üzletemmel kapcsolatosan egy arra a célra külön és teljesen megfelelő szállító kocsit rendeztem be, melynél fogva azon kellemes és kedvező alkalmat van szerencsém nyújtani a nagyérdemű közönségnek, hogy petroleom szükségletét anélkül, hogy az edény és szállításért külön díjat számítanék — becses megrendelése esetén pontosan a házhoz szállítatom. — Megemlítem ugyanekkor, hogy a szállítandó 5—10 Literes bádóg edényekbeni csillár petroleom előnye kristály tiszta, világos színe, takarékos szagnélküli égése, és nagyobb világító képessége mely különösen uri szobákban s szalonokban alkalmas és kellemesen használható

literje 24 krajezár.

Továbbá az Amerikai petroleom mely lakásokba, műhelyekbe, gyárakba, igen alkalmas

literje 20 krajezár.

A midőn a t. cz. közönséget e kedvező alkalom felhasználására kérem, ajánlom legújabb igen dúz választéku, asztali, író, függő és fali lámpa raktáramat is b. figyelmökbe teljes tisztelettel

Lam Sándor,

porcellán- és üveg kereskedő.
Hatvan és Piacz-utca sarkán.

← Csillár petroleom házhoz szállítása! →

Petroleum házhoz szállítása!

Petroleum házhoz szállítása!